

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І.
МЕЧНИКОВА

Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Майя НІКОЛАЄВА



2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«УРБАНІСТИЧНЕ ГЕОПЛАНУВАННЯ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 103 Науки про землю
код і назва спеціальності (тей)

Освітньо-професійна / наукова програма:

Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів
(назва ОПП / ОНП)

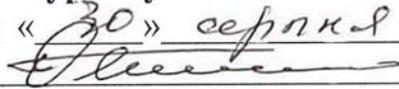
ОНУ 2023 рік.

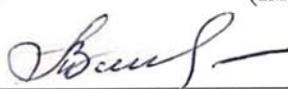
Робоча програма навчальної дисципліни «Урбаністичне геопланування» -
Одеса: ОНУ, 2023 р. 18 с.

Розробники:

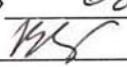
ШАШЕРО Антоніна Миколаївна – доцент, к. геогр. наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **економічної та соціальної географії і туризму**

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року
Завідувач кафедри  (**Олександр ТОПЧІЄВ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПІ/ОНП 
(**Валентина ТРИГУБ**)
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного факультету

Протокол від № 1 від «30» 08 2023 року
Голова НМК  (**Віталій СИЧ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри **економічної та соціальної географії і туризму**

Протокол від № ____ від « ____ » ____ 20__ року
Завідувач кафедри _____ (**Олександр ТОПЧІЄВ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри **економічної та соціальної географії і туризму**

Протокол від № ____ від « ____ » ____ 20__ року
Завідувач кафедри _____ (**Олександр ТОПЧІЄВ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри **економічної та соціальної географії і туризму**

Протокол від № ____ від « ____ » ____ 20__ року
Завідувач кафедри _____ (**Олександр ТОПЧІЄВ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників | Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень | Характеристика навчальної дисципліни | |
|--|--|--------------------------------------|--|
| | | <i>денна форма навчання</i> | |
| Загальна кількість кредитів –3; годин – 30; змістовних модулів - 3 | Галузь знань <u>10 Природничі науки</u> (шифр і назва) | <i>Вибіркова дисципліна</i> | |
| | Спеціальність: <u>103 Науки про землю</u> (шифр і назва) | <i>Рік підготовки:</i> | |
| | | 1-й | |
| | Рівень вищої освіти: другий (магістерський) | <i>Семестр</i> | |
| | | <i>2.1</i> | |
| | | <i>Лекцій</i> | |
| | | 20 год. | |
| | | <i>Практичні</i> | |
| | | 10 год. | |
| | | <i>Лабораторні</i> | |
| | | - год. | |
| | | <i>Самостійна робота</i> | |
| | | 60 год. | |
| <i>Форма підсумкового контролю: іспит</i> | | | |
| | | | |

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 1/3

2. Мета та завдання **навчальної дисципліни**

Метою навчальної дисципліни «Урбаністичне геопланування» є вивчення принципів та правил розпланування території сучасного міста; та приміських зон як важливої сфери науково-дослідної та проектно-планувальної діяльності. Вивчення теоретико-методологічних основ та набуття практичних навичок дослідження територіальної організації в межах міських та приміських територій. Дана дисципліна спрямована на розуміння пріоритетних напрямків сучасної вітчизняної суспільної географії. Одним з яких на даний час є планування територій (геопланування) на різних рівнях. Визначення концепції урбанізації. Проблем і принципів формування міського середовища. Визначення ролі міст в загальній системі розселення населення України.

Для досягнення мети необхідно виконати такі **завдання**:

- отримати загальне уявлення про усю сукупність проектно-планувальних робіт, а також визначити роль і місце в цій сукупності урбаністичного геопланування;
- знати теоретичні, методичні і прикладні аспекти планування територій населених пунктів (міст);
- вміти оцінювати можливості геопланувальних розробок в сучасних соціально-економічних умовах для поліпшення стану та сталого розвитку міських територій;
- навчитись використовувати на практиці основи геопланувальні прийоми;
 - засвоїти прийоми основ проектування житлового району, житлового комплексу (мікрорайону), ландшафтно-рекреаційної зони, організації транспортного і пішохідного руху в житловому районі, мікрорайоні, інфраструктура житлового району, мікрорайону.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**: здатність розв'язувати складні наукові задачі та практичні проблеми, включно з прийняттям рішень щодо відбору даних та вибору методів досліджень при вивченні геосфер (зокрема ґрунтів та земель) у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних та в умовах недостатності інформації, невизначеності умов та вимог.

а) Загальні компетентності (ЗК): К02. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми. К03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). К06. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу та обробки інформації.

б) Фахові компетентності (ФК): К08. Знання сучасних засад природокористування, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних ресурсів, екологічних аспектів та

основ природоохоронного законодавства. К11. Здатність застосовувати знання і необхідні практичні навички з планування, організації, мотивування, контролю та регулювання діяльності профільних підприємств і установ. К12. Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР06. Вміти здійснювати екологічну оцінку, аудит, ліцензування, сертифікацію використання природних ресурсів, прогнозувати розвиток екологічних, технологічних, економічних та соціальних наслідків на окремих об'єктах природокористування. ПР07. Знати сучасні методи дослідження Землі та її геосфер і вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності. ПР08. Знати основні принципи управління підприємств сфери природокористування, їхньої організації, виробничої та організаційної структури управління. ПР09. Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування, здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати плани та програми. ПР13. Оцінювати еколого-економічний вплив на довкілля при впровадженні інженерних заходів та проектувати природоохоронні заходи.

У результаті опанування ЗК, СК та ПРН студент повинен **знати**:

- передові концепції, методи науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей планування урбанізованих територій;
- основні елементи, теоретичні основи формування та планування функціонування територій різного функціонального навантаження;
- роль географічної науки в планувальних дослідженнях;
- зміст і структуру робіт зі складання схем і проектів районного планування;
- етапність і послідовність виконання проектно-планувальних робіт при розробці Генеральних планів міст;
- особливості та проблеми планування різних функціональних зон у містах;
- особливості та проблеми планування приміських зон.

вміти:

- виявити основні проблеми і диспропорції в соціально-економічному розвитку урбанізованих територій;
- оцінити значення окремих факторів для можливостей перспективного розвитку урбанізованих територій;
- розробляти основні положення схеми планування населеного пункту в межах планувального району;
- застосувати отримані знання на практиці і розробити змістовні рекомендації щодо перспектив сталого та збалансованого розвитку

урбанізованої території.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Історичний та науковий розвиток планування територій.

Тема 1. Наукові, методологічні і методичні засади планування територій.

Планування територій як науковий напрям і практику просторово-функціональної організації простору. Підходи до визначення планування регіонів. Особливості планування територій пов'язанні з масштабом досліджень. Основні цілі і завдання районного планування. Загальна послідовність виконання проектних робіт. Структура і види проектно-планувальних робіт. Місце і роль районного планування в структурі проектно-планувальних робіт. Поняття про об'єкт планування. Залежність розмірів території об'єкту від деталізації дослідження. Територіальні об'єкти планування. Районні планувальні системи як предмет районного планування. Склад і особливості планувальних систем, їх відмінність від соціально-економічних та виробничо-територіальних систем. Структура планувальних систем, їх основні підсистеми.

Тема 2. Планування територій як предмет географічних досліджень. Взаємозв'язок з іншими науками.

Зв'язки з науками географічного, містобудівного, економічного, медичного циклу, із загальнотеоретичними та методологічними науками, іншими науковими дисциплінами. Формування власної теоретичної бази науки, трансформація підходів і методів суміжних наук в специфічні методи і прийоми районного планування. Роль географічної науки в планувальних дослідженнях. Місце містобудування в плануванні територій.

Тема 3. Світовий досвід, передумови виникнення і історичний розвиток містобудування.

Головні визначення та поняття. Головні напрямки містобудівної діяльності. Об'єкти містобудування. Первісні форми розселення (період зародження традиційної сільськогосподарської цивілізації). Храмові комплекси як основа планувальної композиції міст. Формування архітектурно-містобудівної композиції доіндустріального міста. Архітектурно-містобудівна композиція стародавніх та середньовічних міст. Перші схеми і проекти районного планування найбільших західноєвропейських міст. Розвиток планування у розвинених країнах Західної Європи, Північної Америки та інших частин світу. Виникнення і розвиток планування територій в Радянському Союзі. Українська школа територіального планування. Етапи розвитку планування в Україні.

Змістовний модуль 2. Сучасні напрямки планування урбанізованих територій.

Тема 4. Просторова організація населення. Розвиток мережі поселень.

Поняття розселення населення, його види, типи і форми. Опорний каркас розселення. Системи розселення. Види зв'язків у системах розселення. Завдання формування групових систем населених місць. Типізація систем розселення. Етапи формування перспективного варіанту системи розселення. Місто як найважливіша форма міського розселення. Ієрархія об'єктів та рівнів містобудівного проектування. Головні напрямки містобудівної діяльності. Місто в системі розселення. Поняття агломерацій, мегаполісів, міст супутників та селищ міського типу.

Тема 5. Типізація та класифікація населених місць. Особливості проектування.

Класифікація і типізація сільських і міських поселень за різними показниками. За чисельністю населення; за адміністративно-політичним значенням, за господарським профілем, за природними умовами; за темпами росту; за цінністю історико-культурної спадщини. Адміністративний статус міста та його місце в системі розселення України – взаємозв'язок. Встановлення меж населених пунктів. Законодавча база.

Тема 6. Функціонально-територіальна структура міста.

Міські функції. Зв'язок між територіальною структурою міста та його функцією. Поняття функціональних зон. Типи функціональних зон за інтенсивністю господарського використання. Режими використання територій з різним рівнем господарського використання. Типи функціональних зон за основним видом господарської діяльності. Організація та їх взаємне розташування. Функції приміських зон. Завдання оцінки території при функціональному зонуванні в містобудівному проектуванні. Фактори оцінки.

Тема 7. Планувальна структура міста та архітектурна композиція міста. Форми планів міст.

Транспортно-планувальна організація. Історія розвитку транспортної системи міст. Транспортна мережа сучасного міста. Транспортна система міста як предмет архітектурно-містобудівної композиції. Архітектурно-планувальна структура та архітектурно-планувальна композиція. Визначення та принципи формування архітектурного ансамблю. Види планувальних структур. Характеристик різних форм планів міст. Іррегулярна планувальна структура.

Змістовний модуль 3. Планування та проектування різних за функціями зон.

Тема 8. Селітебна зона міста. Формування суспільних центрів.

Історичний розвиток селітебних територій. Трьохступенева система обслуговування. Розвиток суспільних центрів історичних міст. Функції суспільного центру сучасного міста. Планувальна структура центру міста.

Тема 9. Ландшафтно-рекреаційні зони міст та їх планування.

Історичний розвиток територій міських зелених насаджень. Головні поняття та визначення. Функціональне зонування територій міських зелених насаджень сучасних міст. Розміщення зелених насаджень в сучасному місті.

Тема 10. Генеральні плани міст.

Визначення та склад генерального плану. Генеральний план міста як складова частина системи розселення. Стадії розробки генерального плану генерального плану.

4. Структура навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем | Кількість годин | | | | | | | | | |
|--|-----------------|--------------|---|-----|------|--------------|--------------|----|-----|------|
| | денна форма | | | | | заочна форма | | | | |
| | усьо го | у тому числі | | | | усьо го | у тому числі | | | |
| | | л | п | лаб | с. р | | л | п | лаб | с. р |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 |
| Змістовний модуль 1. Аудиторна робота | | | | | | | | | | |
| Історичний та науковий розвиток планування територій. | | | | | | | | | | |
| Тема 1. Наукові, методологічні і методичні засади планування територій. | 8 | 2 | - | - | 6 | | | | | |
| Тема 2. Планування територій як предмет географічних досліджень. Взаємозв'язок з іншими науками | 8 | 2 | - | - | 6 | | | | | |
| Тема 3. Світовий досвід, передумови виникнення і історичний розвиток містобудування. | 8 | 2 | - | - | 6 | | | | | |
| Разом за змістовним модулем 1. | 24 | 6 | - | - | 18 | | | | | |
| Змістовний модуль 2. Аудиторна робота | | | | | | | | | | |
| Сучасні напрямки планування урбанізованих територій | | | | | | | | | | |
| Тема 4. Просторова організація населення. Розвиток мережі поселень. | 10 | 2 | 2 | - | 6 | | | | | |
| Тема 5. Типізація та класифікація населених місць. Особливості проектування. | 10 | 2 | 2 | - | 6 | | | | | |
| Тема 6. Функціонально-територіальна структура міста. | 10 | 2 | 2 | - | 6 | | | | | |
| Тема 7. Планувальна структура міста та архітектурна композиція міста. Форми планів міст | 10 | 2 | 2 | - | 6 | | | | | |
| Разом за змістовним | 40 | 8 | 8 | - | 24 | | | | | |

| | | | | | | | | | | |
|---|-----------|-----------|-----------|---|-----------|--|--|--|--|--|
| модулем 2. | | | | | | | | | | |
| Змістовний модуль 3. Аудиторна робота | | | | | | | | | | |
| Планування та проектування різних за функціями зон | | | | | | | | | | |
| Тема 8.. Селітебна зона міста. Формування суспільних центрів. | 8 | 2 | - | - | 6 | | | | | |
| Тема 9. Ландшафтно-рекреаційні зони міст та їх планування. | 8 | 2 | - | - | 6 | | | | | |
| Тема 10. Генеральні плани міст | 10 | 2 | 2 | - | 6 | | | | | |
| Разом за змістовним модулем 3. | 26 | 6 | 2 | - | 18 | | | | | |
| Разом | 90 | 20 | 10 | | 60 | | | | | |

5. Теми семінарських занять

| з/п | Назва теми | Кількість годин |
|-----|------------------------------------|-----------------|
| 1 | Семінарські заняття не передбачені | |

6. Теми практичних занять

| з/п | Назва теми | Кількість годин |
|-----|--|-----------------|
| 1. | Просторова організація населення. Розвиток мережі поселень. | 2 |
| 2. | Типізація та класифікація населених місць. Особливості проектування. | 2 |
| 3. | Функціонально-територіальна структура міста. | 2 |
| 4. | Планувальна структура міста та архітектурна композиція міста. Форми планів міст. | 2 |
| 5. | Генеральні плани міст | 2 |
| | Разом: | 10 |

7. Теми лабораторних занять

| ? | Назва теми | Кількість годин |
|-----|------------------------------------|-----------------|
| з/п | | |
| 1 | Лабораторні заняття не передбачені | |

8. Самостійна робота

| з/п | Назва теми/ види завдань | Кількість годин |
|-----|--|-----------------|
| 1. | Семінар – питань і відповідей «Наукові, методологічні і методичні засади планування територій» 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення: | 6 |

| | | |
|----|--|---|
| | 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації відповіді. | |
| 2. | Семинар – питань і відповідей «Планування територій як предмет географічних досліджень. Взаємозв'язок з іншими науками» 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: роль планування в загальній трансформації географічної науки. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту. | 6 |
| 3. | Семинар – дискусія «Світовий досвід, передумови виникнення і історичний розвиток містобудування» . 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Зарубіжний досвід планувальних розробок. Перші розробки планування територій започатковані в епоху відродження. Схеми планування промислових районів. Концепції всеохоплюючої системи планування. Ландшафтно-екологічні аспекти впорядкування територій. 2. Самотестування. 3. Підготовка до дискусії. | 6 |
| 4. | Семинар – запитань і відповідей «Просторова організація населення. Розвиток мережі поселень» 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення: Формування системи розселення. Місто як продукт розвитку суспільства. Типологія і класифікація населених місць. 2. Самотестування. 3. Підготовка до дискусій. | 6 |
| 5. | Семинар – розгорнута бесіда «Типізація та класифікація населених місць. Особливості проектування» . 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення: Типологія і класифікація населених місць. Містобудівне проектування в системі керування розвитком міста. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту | 6 |
| 6. | Семинар – запитань і відповідей «Функціонально-територіальна структура міста» . 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: 2. Самотестування. | 6 |
| 7. | Семинар – бесіда «Планувальна структура міста та архітектурна композиція міста. Форми планів міст» . Міські функції й функціональне зонування території. Завдання оцінки території й функціонального зонування в містобудівному проектуванні. Планувальна структура міста Архітектурна композиція. Форми плану міста. Транспортно-планувальна організація міста. 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: | 6 |
| | Семинар – обговорення «Селітебна зона міста. Формування | |

| | | |
|-----|--|-----------|
| 8. | суспільних центрів» 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: Загальноміські центри, та їх значення в забудові міст. Загальноміські центри, їх значення в соціальному, транспортному та архітектурному відношенні. Фактори, що впливають на формування та розміщення загальноміського центру. Розміщення загальноміського центру, його склад, зонування території, вимоги до розміщення. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації. | 6 |
| 9. | Семинар - розгорнута бесіда « Ландшафтно-рекреаційні зони міст та їх планування » 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: Комплексна оцінка території міста для розбудови ландшафтних зон.Ефективність використання міських територій. 2. Самотестування. 3. Підготовка до бесіди. | 6 |
| 10. | Семинар - розгорнута бесіда « Генеральні плани міст » 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: загальна характеристика складових картосхем генеральних планів крупних міст України. Визначення особливостей планувальної структури Архітектурної композиції та схеми функціонального розподілу територій крупніших міст України. Самотестування. 3. Підготовка до бесіди. | 6 |
| | Разом | 60 |

До самостійної роботи відноситься:

- [1] – підготовка до лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять;
- [2] – написання рефератів, есе;
- [3] – індивідуальне навчально-дослідне завдання;
- [4] – курсова робота, тощо.

9. Методи навчання

Лекції із застосуванням картографічного та наочного матеріалу, практичні заняття, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи, робота в бібліотеці та Інтернеті.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні - розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні - демонстрація, ілюстрація; семінарські-дискусійні заняття тощо.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування. Письмовий контроль у вигляді модульних контрольних робіт, самостійних письмових робіт, поточного та підсумкового тестування. Поточне оцінювання, тестування, оцінка за індивідуальну науково-дослідну роботу, іспит.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

| Оцінка за національною шкалою | Теоретична підготовка | Практична підготовка |
|-------------------------------|---|--|
| | Здобувач освіти | |
| Відмінно | у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями. | глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі. |
| Добре | достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. | правильно вирішив більшість практичних завдань; має стійкі навички виконання завдання |
| Задовільно | володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає | може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. |

| | | |
|---|---|---|
| | основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків. | Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків. |
| Незадовільно з можливістю повторного складання | володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки | недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички. |
| Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | не володіє навчальним матеріалом | виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача |

11. Питання до підсумкового контролю

1. Характеризуйте головні етапи розвитку географічної науки.
2. В який час в вітчизняній географії зароджувалась конструктивна географія?
3. В яких напрямках розвивається планування територій в зарубіжних країнах.
4. З яких років бере відлік вітчизняна практика планування територій?
5. Визначте головні етапи розвитку вітчизняного планування територій. Критерії та показники динаміки планування розвитку територій.
6. Цілі планування розвитку територій.
7. Особливості планування розвитку територій на сучасному етапі розвитку України.
8. Категорії планування та сучасні методологічні підходи до планування політики регіонального розвитку.
9. Основні складові планування комунікаційного забезпечення регіонів.
10. Поясніть необхідність планування територій як складової сталого регіонального розвитку.
11. Сутність планування розвитку інфраструктури населених пунктів регіону.
12. Дайте головні визначення і поняття містобудування.
13. Охарактеризуйте головні напрямки містобудівної діяльності.
14. Що таке об'єкти містобудування?
15. Які існують форми розселення?
16. Що визначає генеральна схема планування території України

17. За якими показниками класифікуються населені місця та райони розселення.
18. Поясніть головні умови виникнення перших міст.
19. Дайте визначення міста.
20. Яку роль відігравали храмові комплекси в формуванні перших міст?
21. Чим відрізняється місто від селища, як форма розселення?
22. Обґрунтуйте необхідність запровадження функціонального зонування для формування території сучасного міста.
23. На які зони поділяється індустріальне місто ?
24. Яка мета та головна умова розділення індустріального міста на функціональні зони?
25. Які будівлі та споруди можливо розташовувати в межах промислової зони ?
26. Які будівлі та споруди можливо розташовувати в межах житлової зони ?
27. Які будівлі та споруди можливо розташовувати в межах ландшафтно - рекреаційної зони ?
28. Які будівлі та споруди можливо розташовувати в межах комунально - складської зони ?
29. Яке призначення санітарно – захисних смуг промислових підприємств?
30. Розкажіть, що являла собою система розселення в III тис. до н.е.?
31. Які принципи закладені в формування текстури житлового середовища
32. історичних міст?
33. Що спричинило занепад традиційних міських кварталів європейських міст?
34. На яких принципах будується архітектурно-містобудівне рішення сучасного житлового кварталу?
35. Що таке інсоляція?
36. Скільки м² зелених насаджень необхідно передбачити на одного мешканця сучасного житлового кварталу?
37. Як на основі трьохступеневої системи обслуговування формується структура житлової зони сучасного міста?
38. Назвіть комплексний показник, який характеризує інтенсивність освоєння житлової території
39. Від чого залежать соціально – економічні та екологічні показники забудови?
40. Чим відрізняється центр сучасного міста від центрів доіндустріальних, традиційних міст?
41. Що таке система суспільних центрів сучасного міста, і як вона виникла?
42. Які три групи архітектурних об'єктів належать до системи центрів міста?
43. Які головні функціональні зони належать до центру міста?
44. Які головні загальні вимоги у відношенні організації транспорту в центрі міста?
45. Поясніть походження та значення термінів – бульвар та сквер.
46. Які території входять до ландшафтно–рекреаційної зони?
47. Як формується комплексна зелена зона міста?
48. На які функціональні зони ділиться комплексна зелена зона міста?

49. Які території належать до насаджень загального, обмеженого та спеціального користування?
50. Як нормуються зелені насадження в сучасному місті?
51. Як розміщуються зелені насадження в сучасному місті?
52. Коли уперше дорога стає предметом уваги архітектора?
Охарактеризуйте значення реконструкція Парижу в ХІХ ст. для розвитку транспортної системи міста?
53. Які дороги формують в системах розселення мережу транспортних магістралей?
54. Які дороги прокладаються у напрямку найбільш інтенсивних транспортних потоків?
55. Назвіть дві системи орієнтації в міському просторі.
56. Дайте визначення архітектурно - містобудівної композиції.
57. Назвіть чотири принципові схеми формування архітектурних ансамблів.
58. Чим архітектурно-містобудівний ансамбль відрізняється від комплексу?
59. Охарактеризуйте значення для формування ансамблю спостережень за космічними подіями.
60. Чим відрізняється планувальна структура демократичного міста та міста з тоталітарним правлінням?
61. Які архітектурно-містобудівні прийоми використовувалися в стародавньому світі для формування міського архітектурного ансамблю?
62. В чому полягає актуальність складання проектів міст?
63. Назвіть стадії проектування населених пунктів. Перелічіть зміст та склад генерального плану.
64. З якими цілями приймаються правила місцевої забудови?
65. Які відомості містить в собі містобудівний кадастр.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма для іспиту

| Поточний та періодичний контроль | | | | | | | | | | Індивідуальне самостійне завдання | Підсумковий контроль (іспит) | Сума балів |
|---|----|----|---|----|----|----|--|----|-----|-----------------------------------|------------------------------|------------|
| Змістовний модуль 1 | | | Змістовний модуль 2 | | | | Змістовний модуль 3 | | | | | |
| T1 | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | T7 | T8 | T9 | T10 | | | |
| 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 1-15 | 20 | 100 |
| Контрольна робота за змістовним модулем 1 (1-5) | | | Контрольна робота за змістовним модулем 2 (1-5) | | | | Контрольна робота за змістовним модулем 3 (1-5)- | | | | | |

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою | |
|--|-------------|--|---|
| | | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики | для заліку |
| 90-100 | A | відмінно | зараховано |
| 85-89 | B | дуже добре | |
| 75-84 | C | добре | |
| 70-74 | D | задовільно | |
| 60-69 | E | допустимо | |
| 30-59 | FX | незадовільно з можливістю повторного складання | не зараховано з можливістю повторного складання |
| 0-34 | F | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспекти лекцій та практичних занять.
3. Методичні матеріали до проведення практичних занять та виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.
4. Підручники і навчальні посібники.
5. Питання для поточного контролю і тестові завдання.
6. Презентації, ілюстративно-демонстраційні засоби навчання, програмне забезпечення.

14. Рекомендована література

Основна література

1. Безлюбченко О.С. Завальний О. В., Черноносова Т. О. Планування благоустрій міст: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2011. 191 с.
2. Берданова О.В. Вакуленко В.М. . Стратегічне планування регіонального розвитку: навч. посібник. Київ: НАДУ, 2007. 96 с.
3. Регіональне планування: теорія і практика / за ред. І. О. Фоміна. Київ: Логос, 2003. 246 с.
4. Карпіщенко О. І. Іляшенко К. В., Карпіщенко О.О. Стратегічне планування : навч. посіб. Сум: Сумський державний університет, 2013. 446 с.
5. Палеха Ю. М.. Регіональне планування: методичний посібник. Київ: Логос, 2020. 224.с
6. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. Київ, 2017. 121 с.
7. Топчієв О.Г. Мальчикова Д. С. Планування території: навч. посіб. Херсон: Грінь Д. С. , 2014. 268 с.

- 8.Топчієв О.Г, Сич В.А., Шашеро А.М. Концепція каркасів антропогенно-техногенних навантажень. Український географічний журнал. 2019. № 2 С. 18-26 (Scopus)
9. Шашеро А.М., Тригуб В.І. Рекреаційні землі в планувальних розробках сьогодення. // Вісник Одеського національного університету. Серія Географічні та геологічні науки. Одеса, 2021. Том 26, Вип. 2 (39). С. 119 - 134.
10. Шашеро А.М. Правовий режим земель рекреаційного призначення Доповіді 75-ої звітної інтернет-конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників (Одеса, 25-27 листопада 2020 р.) дистанційно на платформі ZOOM 26 листопада 2020 р.

Додаткова література:

1. Берданова О., Вакуленко В., Тертичка В. Стратегічне планування: навчальний посібник. Львів: ЗУКЦ, 2008. 138 с.
2. Дробенко Г.О., Брусак Р.Л., Свірський Ю.І. Стратегічне планування розвитку територіальних громад. Львів: СПОЛОМ, 2001. 118 с.
3. Запотоцька В., Гнатюк С. Житлова субурбанізація: практики трансформацій на прикладі міста Ірпінь. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія Географія. 2021. Вип. 1/2(78/79). С 32-39. DOI: <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2021.78-79.5>
4. Запотоцька В. Ціноутворення на регіональних ринках житла, теоретичний та прикладний аспект. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Географія. 2017. Вип. 66 (1), 67 (2). С.138-146. DOI: <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2017.66.23>
5. Zapototskyi S. P., Zapototska V. A. Modern revitalization of Kyiv. National Interest academic journal. 2021. No. 3. P.12-18. <https://sc01.tcithajjo.org/index.php/NIT/login>
6. Інструменти регіонального розвитку в Україні: навч. посіб. / за ред. Берданової О. В., Вакуленка В. М. Київ: НАДУ, 2013. 310 с.
7. Карий О. Стратегічне планування розвитку міста. Львів: ЗУКЦ, 2007. 317 с.
8. Куйбіда В.С., Білоконь Ю.М. Територіальне планування в Україні: європейські засади та національний досвід. Київ: Логос, 2009. 108 с.
9. Планування місцевого сталого розвитку: Посібник з формулювання стратегії місцевого сталого розвитку. К.: ПРООН, Муніципальна програма сталого розвитку, 2005. 67 с.
10. Куйбіда В. С., Негода В. А., Толкованов В. В. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи. Київ: Крамар, 2009. 170 с.
11. Олійник Я. Б., Запотоцький С. П., Запотоцька В. А. Ринок житла Київського регіону: суспільно-географічний вимір : монографія. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. 172 с.
12. Розроблення та впровадження стратегічного плану розвитку регіону: практичний посібник / за ред. Санжаровського І. Київ: К.І.С, 2008. 214 с.

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.
2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у раді (методичній комісії) факультету (навчального закладу), підписується завідувачем, головою ради (методичної комісії), затверджується проректором вищого навчального закладу.